Tradiţie şi inovaţie în toponimie. Hodonimele

Daniela-Ştefania BUTNARU*

Key-words: *hodonymy, tradition, innovation, redenomination, motivation vs arbitrary*

Hodonimele sunt nume care desemnează, identifică drumuri, trecători, poduri[1]. Ne propunem să analizăm acest segment al toponimiei româneşti din trei puncte de vedere, urmărind elemente de tradiţie şi de noutate. Toponimele discutate aici au fost adunate din diverse documente publicate, din documente din arhive sau în timpul unor anchete efectuate în localităţile Adjudeni, Dolheşti, Boboieşti, Pâţâligeni, Stânca, Lunca, Vânători-Neamţ din judeţul Neamţ şi Butea din judeţul Iaşi.

1. La nivel lexical, se poate observa înlocuirea unor apelative precum *uliţă*/ *hudiţă* şi *drum* cu neologisme de multe ori nepotrivite cu obiectul desemnat; de exemplu denumirea de *stradă* 'drum (pavat) care trece prin interiorul unui oraş, printre case'[2] este dată uliţelor din satele româneşti, în marea lor majoritate neasfaltate, nepavate. Un alt apelativ care pătrunde în terminologia hodonimică rurală este cel de *alee*[3]: *Aleea Plaiului*, *Aleea Bisericii*, *Aleea Dealul Crucii* (Boboieşti), *Aleea Merilor* (Stânca). Specific toponimiei urbane, cuvântul *splai* pătrunde treptat în terminologia hodonimică rurală oficială: *Splaiul Mestecenilor*, *Splaiul sub Branul*, *Splaiul Chiriac*, *Splaiul Chirileni*, *Splaiul Defrişare* (în satul Dolheşti). Acest apelativ este folosit în aceste cazuri cu totul arbitrar, pentru că respectivele uliţe nu doar că nu corespund definiţiei cuvântului *splai* 'mal al unei ape, înălţat, întărit şi pietruit sau pavat; artera de circulaţie, de obicei largă şi bogat plantată, amenajată pe malul unei ape (în perimetrul unei localităţi)'[4], dar de obicei nici măcar nu merg de-a lungul unei ape. Probabil autorităţile l-au considerat „frumos" şi l-au folosit. Observăm, aşadar, o impunere în denominaţia oficială rurală a unor termeni care nu reflectă foarte exact realitatea, folosirea lor fiind de cele mai multe ori nepotrivită[5].

---

* Bursier postdoctoral, Academia Română, Filiala Iaşi.

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului „Societatea Bazată pe Cunoaştere – cercetări, dezbateri, perspective", cofinanţat de Uniunea Europeană şi Guvernul României din Fondul Social European, prin Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, 2007–2013, POSDRU/89/1.5/S/56815.

[1] Din gr. *hodos* 'drum'; cf. şi fr. *odonyme*.

[2] DN, s.v.

[3] 'Drum într-un parc, într-o grădină etc. având pe margini arbori sau flori. ♦ Stradă plantată cu arbori; stradă îngustă şi scurtă, intrare' DN, s.v.

[4] DLR, s.v.

[5] La fel se întâmplă în cazul denumirilor cursurilor de apă. Pe indicatoarele de pe marginea drumurilor, unde autorităţile au scris numele apelor peste care trece vreun drum, rar vedem cuvântul

BDD-V2525 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 17:00:52 UTC)

2. În urma unei analize gramaticale paralele asupra hodonimelor populare şi oficiale observăm diferenţe importante. Numele populare ale căilor de circulaţie sunt de cele mai multe ori construcţii perifrastice, formate dintr-un termen generic (*drum, uliţă, şosea*) şi un element individualizator (care indică o persoană, o clădire, o localitate învecinată, un teren, un element de vegetaţie etc.) – legate între ele prin prepoziţii – sau construcţii sintagmatice, în care determinantul este un adjectiv sau un substantiv la genitiv. Pentru a exemplifica evoluţia denumirilor de drumuri în timp, am ales câteva hodonime din oraşul Botoşani.

O „Listă di toate casăle, uliţilor şî a hudiţelor i numirea lor” din 1850 (Iacob 2001: 106–110) reflectă modul tradiţional de indicare a drumurilor şi faptul că denominaţia stradală nu era încă fixată la acea dată, în ciuda unei prevederi din *Regulamentul Organic*, care solicita să se dea nume tuturor străzilor din târguri: „Uliţa Mari, di la casăle d(umnealui) pahar(ni)c Cozmolici şî până la casăle d(umnealui) Lipan [...], Şleahul Suliţii ci mergi spre Dorohoi”, „Uliţa piaţului Târgului Vechi” (Iacob 2001: 106), „Hudiţa Humării(i), ce vini di la marginea în sus spre Lipovenime”, „Hudiţa mahalalii lipovineşti”, „Uliţa Lipscănii” etc. (Iacob 2001: 107). Se poate observa că unele denumiri pendulează între o fază pretoponimică, când individualizarea obiectului desemnat se face prin intermediul unei propoziţii: „Uliţa ce mergi di la Iane Eşanu” (Iacob 2001: 107), şi o fază toponimică, sintagmatică: „Uliţa Eşanului” (Iacob 2001: 107). Şi alte nume de drumuri atestate în documente din secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea se încadrează în sistemul denominativ tradiţional: *Drumul Dorohoiului*, *Drumul Hotinului*, *Uliţa Veche*, *Uliţa cea Mare*, *Uliţa Armenească*, *Uliţa Grecească*, *Uliţa Lipţcanilor*, *Uliţa Hanului C. Roset* (Ciubotaru 1997: 65).

Odată cu intervenţia reprezentanţilor administraţiei în stabilirea hodonimelor, apar sintagmele apozitive, formate din două sau trei substantive la nominativ: *Strada Soare*, *Strada Luna*, *Strada Cerdacul Roş*, *Strada Gafton*, *Strada Spital Israelit*, *Strada Mavroeni* şi chiar, tautologic, *Strada Bulevardul* (Strada Boyan „începe din Strada Bulevardul”) (Ciubotaru 1997: 66), *Strada Biserica Lipovenească* (Arhivele 1939: 10), *Strada Eroul Crişan* etc. Acest tip de construcţii „nefireşti” din punct de vedere gramatical există şi astăzi, nu doar în denominaţia urbană, dar şi în cea oficială rurală: în Gherăieşti *Podul la Gherguţ* este numit oficial *Pod Gherguţ*, *Podul de la Zugravu* devine în acte *Pod Zugravu* (Moldovanu 2003: 260), *Uliţa la Uluce*, din Boboieşti, este numită oficial *Uliţa Uluce*. Din fericire, observăm că sintagmele substantivale genitivale se mai păstrează şi în toponimia oficială, excepţie făcând de obicei denumirile care conţin nume de personalităţi: *Str. Preot Munteanu Vasile*, *Str. Patriarh Nicodim Munteanu* (în Pipirig).

3. În al treilea rând vom analiza motivele şi efectele procesului de înlocuire a numelor de drumuri, străzi etc. Din totalitatea toponimelor, hodonimele se schimbă cel mai des. În procesul de denominaţie popular, spontan, căile de comunicaţie sunt numite în funcţie de: **a)** un reper: *Uliţa Bisericii*, *Uliţa Şcolii* (Lunca); **b)** o persoană mai în vârstă sau considerată mai importantă dintre toate cele care locuiesc pe uliţa

pârâu, marea majoritate a apelor fiind considerate *râuri*, deşi sunt mici ca debit şi lungime, încadrându-se, deci, în categoria geografică *pârâu*.

BDD-V2525 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 17:00:52 UTC)

respectivă ori care stă în capătul uliţei[6]: *Uliţa la Sava lui Ursu* (Pâţâligeni, casa lui Sava Ursu este chiar în capătul uliţei); **c)** numele familiilor care predomină în acea parte de sat: *Uliţa la Chihai* sau *Uliţa Chihăeştilor* (Lunca, aici locuind două familii *Chihai*); *Uliţa la Blaga* (Lunca, pentru că aici locuiesc mai multe familii *Blaga*), *Uliţa la Furtuneşti* (Pâţâligeni, unde stau mai multe familii Furtună); *Uliţa Pelinului* (în Stânca; aici locuiesc câteva familii Pelin); **d)** un element caracteristic: *Uliţa cea Mică*, pentru a se deosebi de *Strada Mare*, cu care se intersectează (Adjudeni), *Drumul Armatei* (în Vânători-Neamţ, drum făcut de armată, în timpul celui de-al doilea Război Mondial; *Drumul Hotarului* (pe aici era hotarul între moşiile satelor Vânători-Neamţ şi Agapia).

În sistemul popular, schimbarea numelui unui drum are loc atunci când denominatorul consideră că un alt reper sau nume de familie este mai important în identificarea drumului respectiv. Astfel, localnicii din satul Lunca au schimbat numele *Uliţei Şcolii* (numită astfel deoarece aici a existat odinioară o şcoală) în *Uliţa la Dăneanca* (amintind de numele unei localnice mai în vârstă care a locuit aici). Uneori există o dublă denominaţie populară pentru acelaşi drum: *Uliţa la Gămani* şi *Uliţa la Teodoreşti* (din Lunca) sunt sinonime toponimice actuale, pe această uliţa locuind familii Găman şi Teodorescu.

Spre deosebire de hodonimele populare, motivate, majoritatea numelor oficiale ale căilor de comunicaţie sunt stabilite arbitrar: *Uliţa la Plăcinteni* (Lunca; numită astfel datorită faptului că aici îşi au casele mai multe familii *Plăcintă*) a devenit, în actele administraţiei, *Strada Sfântul Nicolae*; *Uliţa la Oprea* (de la numele de familie *Oprea*) este numită oficial *Strada Romanului* (Stânca); *Uliţa Mică* (Adjudeni) > *Strada Preot Francisc Cojocea* (amintind de un preot care a slujit la biserica din Adjudeni la mijlocul secolului trecut); *Uliţa Ghiuzăneştilor*, unde locuiesc mai multe familii Ghiuzan, > *Strada Luceafărului* (Adjudeni). Atribuirea de nume oficiale uliţelor din satele româneşti se face după criterii foarte diverse. Astfel, în satul Lunca multe „străzi" au nume de sfinţi sau feţe bisericeşti, pentru că preotul din sat s-a implicat în această activitate de „botezare" a drumurilor. În satul Butea predomină numele de personalităţi istorice sau culturale: *Strada D. Cantemir*, *Strada Nicolae Labiş*, *Strada Ciprian Porumbescu*, *Mihai Viteazul*, *Alexandru cel Bun*, *Tudor Vladimirescu*, *Spiru Haret*, *George Enescu*, *Vlad Ţepeş* ş.a., dar există şi excepţii: *Strada Soarelui*, *Strada Florilor*, *Strada Mioriţei*, *Strada Colinei*, *Strada 1 Mai*, *Strada 8 Martie*, *Strada Revoluţiei*, *Armoniei*, *Gloriei* şi, bineînţeles, nume de foşti preoţi (*Strada Preot Gheorghe Petz*, *Strada Preot Ioan Ferenţ*) şi chiar numele unui actor născut în această localitate (*Strada Actor Ludovic Antal*). Singurele hodonime motivate din punct de vedere al legăturii dintre obiect şi denumire sunt, în acest sat, *Strada Parcului*, *Strada Poienii*, *Strada Grădiniţei*.

Sistemul identificării străzilor prin numere, specific american, a fost folosit şi în regiunea Moldovei, în sate precum Cucuteni şi Buhăceni (judeţul Botoşani); şi în localitatea Truşeşti, primăria a hotărât să numeroteze străzile pentru a evita discuţii şi neînţelegeri privind stabilirea numelor şi pentru „a nu se ajunge ca într-o comună

[6] Analizând toponimia din satul Gherăieşti, Dragoş Moldovanu observa că, în afară de reperele descriptive, „la alegerea numelui se au în vedere două criterii: a) casa persoanei să se găsească în capăt, adică să fie mai veche decât celelalte case; b) persoana, chiar având casa în mijloc, să fie mai cunoscută decât celelalte" (Moldovanu 2003: 258).

BDD-V2525 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 17:00:52 UTC)

din Bacău”[7]. Este vorba de comuna Prăjeşti, unde s-a hotărât ca din 2012 zece din cele 57 de uliţe de aici să poarte nume ale rudelor primarului. „Strada pe care a locuit Petrache Antica, tatăl primarului, care a fost «primul acordeonist din sat, acum 50 de ani», va purta numele *Petrache*. Strada Regina va fi cea pe care a locuit bunica edilului, Regina Antica. Următoarele pe listă sunt strada *Deleanu*, numele bunicului din partea mamei şi strada *Paulina* care este numele soţiei şi al unei verişoare a edilului. Comuna va avea şi o stradă botezată *Iancului*, porecla altei verişoare”[8]. Chiar dacă seamănă a „favoritism”, modul de botezare a acestor drumuri este mai apropiat de modul popular decât de cel oficial şi nu e exclus ca unele din uliţele respective să fi fost numite la fel în vorbirea localnicilor şi înainte de hotărârea primăriei comunei Prăjeşti.

Am întâlnit însă şi un caz în care edilii locali (şi anume cei din comuna Pipirig, judeţul Neamţ) au păstrat majoritatea numelor tradiţionale sau au folosit sistemul popular de identificare a drumurilor din sat, înlocuind însă apelativele *drum* şi *uliţă* cu *stradă*, *alee* sau *splai*: *Aleea Dealul Crucii* (este la poalele Dealului Crucii), *Strada Mânzatul* (din dreptul Pârâului Mânzatul), *Strada Radului* (unde locuieşte familia Radu), *Strada Fabricii* (unde funcţionează un gater), *Strada Mănăstirilor* (care duce la mănăstirile Secu şi Sihăstria), *Strada Pelinului* (unde locuiesc mai multe familii Pelin), *Strada Cujbeni* (care străbate cătunul Cujbeni), *Strada Tărâţeni* (din cătunul Tărâţeni), *Splaiul Mestecenilor* (pentru că acolo sunt mesteceni) etc. Bineînţeles că există şi excepţii, dar foarte puţine. De exemplu, *Drumul Mare* sau *Drumul Naţional* se numeşte în listele primăriei *Strada Patriarh Nicodim Munteanu*.

Uneori numele oficiale ale drumurilor, de la sat sau de la oraş, sunt foarte lungi: *Strada Preot Francisc Cojocea*, *Strada Preot Ioan Lucaci*, *Strada Preot Dumitru Adămuţ* (Adjudeni), *Aleea Sfântul Ioan Iacob Hozevitul*, *Strada Patriarh Teoctist Arăpaşu* (Botoşani)[9]. Trebuie să precizăm că toate aceste schimbări ale denominaţiei stradale provoacă destule confuzii şi va trece o vreme până când localnicii le vor cunoaşte şi, eventual, adopta. Vasile Ioniţă considera că „dăunător este faptul că până şi localnicii acceptă cu vremea «numirile noi», care nu au nicio valoare istorică, geografică sau lingvistică” (Ioniţă 1982: 50). Totuşi, folosirea vechilor denumiri în comunicarea informală este frecventă, şi la sat, şi la oraş, toponimia oficială coexistând de multe ori cu cea populară, „ca sisteme concurente” (Zafiu 2001: 100).

În spaţiul urban, denominaţia hodonimică, atestată în documente, se raporta, odinioară, numai la realităţile locale. „Distingem în acest fond vechi, tradiţional, în primul rând, relicvele rurale din toponimia urbană, apoi fondul arhaic şi de tranziţie corespunzător fazelor incipiente, de formare şi de cristalizare a unităţilor administrative urbane. Subliniem aici urbanonimele care reflectă realităţile dezvoltării meşteşugăreşti şi comerciale, etnico-culturale şi religioase, dar şi perioade din dezvoltarea modernă urbană în care topicele sunt strâns condiţionate de

[7] http://botosaneanul.ro/stirea-zile/strazi-americane-la-botosani, accesat pe 24.08. 2012.

[8] http://www.ziare.com/social/primaria/un-primar-pdl-din-bacau-a-botezat-strazile-cu-numele-rudelor-sale-1137018, consultat pe 24.08.2012.

[9] http://www.evenimentul.ro/articol/strazi-cu-denumiri-kilometrice.html, consultat pe 10.09.2012.

BDD-V2525 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 17:00:52 UTC)

realităţile locale" (Rezeanu 2003: 9). Aceste caracteristici sunt specifice şi celor mai vechi hodonime din oraşul Botoşani, atestate în documente din secolele XVIII-XIX: *Drumul Dorohoiului*, *Uliţa Veche*, *Uliţa Armenească*, *Uliţa Grecească*, *Uliţa Hanului C. Roset* (Ciubotaru 1997: 65), *Uliţa Mare*, *Hudiţa Humării*, *Uliţa di la deal* (Iacob 2001: 106, 107, 110).

La sfârşitul secolului al XIX-lea drumurile din oraşul Botoşani primiseră denumiri oficiale, unele motivate, adică reflectând o legătură firească între nume şi obiectul denumit, altele arbitrare. Iată unele dintre denumirile motivate din acea perioadă, alese din *Tabloul alfabetic al stradelor din oraşul Botoşani* (Ciubotaru 1997: 66), majoritatea amintind de un reper: *Strada Agafton*, care „începe din Bulevard [...] şi merge până la bariera Agafton" (Ciubotaru 1997: 66); *Strada Belvedere*, care „începe din strada Mavroeni [...] şi merge până în Bulevard [...], lângă grădina Belvedere" (Ciubotaru 1997: 66); *Strada Eternităţii*, care mergea până la Cimitirul Eternitatea; *Strada Havusului*, care mergea până la havuz, *Strada Gării*, ce ducea până în faţa gării ş.a. Alte denumiri erau în legătură cu persoane care locuiau pe străzile respective: *Strada Armeană*, *Strada Cerbului*, care „începe din piaţa Carol, casa Ghiţă Cerbul", sau indicau meseria localnicilor de acolo: *Strada Hornarilor*. Însă foarte multe dintre denumiri erau comemorative, amintind de personalităţi istorice, politice sau culturale, momente sau locuri importante pentru istoria poporului român (*Strada Asaki*, *Alexandru cel Bun*, *Aprodul Arbore*, *Bolintineanu*, *Brăteanu Ion*, *Crişan*, *Cuza-Vodă*, *Mihai Kogălniceanu*, *Creangă*, *Eminescu*, *Dragoş-Vodă*, *Dumbrava Roşă*, *Griviţa*, *Miron Costin*, *Smârdan*, *Ştefan cel Mare*, *Vasile Lupu*, *10 Mai*) ori nume ale reprezentanţilor casei regale (*Piaţa Carol*, *Piaţa Ferdinand*, *Strada Carmen Sylva*, *Strada Elisabeta*). Unele drumuri au primit denumiri „cu conţinut semantic abstract" (Moldovanu 1991: LII): *Armoniei*, *Dreptăţii*, *Gândul*, *Independenţei*, *Industriei*, *Libertăţii*, *Speranţei*, *Soare*, *Luna* etc.

În 1939 primesc nume noi[10], comemorative, multe din străzile care mai aminteau de repere, persoane de acolo: *Strada Lipschi* (unde fusese „casa Lipschi" – Ciubotaru 1997: 72) devine *Anastase Başotă*, *Strada Vila Boyan* (unde, fireşte, fusese Vila Boyan) devine *Strada Bucovina*, *Strada Havuzului* > *Strada Carpaţilor*, *Strada Mavroeni* > *Strada Pictor Grigorescu*, *Strada Cerdacul Roşu* devine *Strada Eroul Maior Ignat*, *Strada Dealul Borşului* > *Strada Cronicarul Neculce*, *Strada Cerbului* > *Strada Transilvaniei* ş.a.

Creşterea demografică şi economică, imigraţia de la sat la oraş au ca rezultat şi apariţia de noi străzi, de noi cartiere. Astfel se explică de ce în secolul al XX-lea numărul străzilor din oraşul Botoşani creşte semnificativ, iar oficialităţile se văd nevoite să caute noi nume pentru acestea[11]; apar alte nume care trimit la denumiri de flori sau copaci, alte personalităţi locale sau naţionale, personaje mitice, eroi ori nume abstracte.

Caracterul efemer al unor hodonime se datorează cu siguranţă schimbărilor sociale, economice şi, nu în ultimul rând, politice. Astfel, după al doilea război

[10] Conform tabelului din Arhivele 1939: 10–17.

[11] Louis-Jean Calvet include procesul de stabilire a numelor de străzi în ceea ce el numeşte „la politique linguistique *in vitro*", adică de laborator, care ar consta în deciziile, alegerile de politică lingvistică luate în birourile oficialităţilor (Calvet 1994:175).

BDD-V2525 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 17:00:52 UTC)

mondial sunt rebotezate străzile care aminteau de familia regală (*Piaţa Carol*, *Piaţa Ferdinand*, *Strada Elisabeta*), de anumiţi oameni politici (*Strada Ioan Brăteanu*, *Strada Boyan*), administraţia introducând nume care slăvesc comunişti sau reprezentanţi ai clasei muncitoare, cum ar fi *Bulevardul V.I. Lenin*, *Strada Karl Marx*, *I.C. Frimu*, *Ilie Pintilie*, *Maxim Gorki*, *A.S. Puşkin*, *Gh. Doja*, *Miciurin*, ori date importante pentru revoluţia socialistă (*Strada 7 Noiembrie*, *Strada 30 Decembrie*). Bineînţeles că după Revoluţia din 1989 aceste denumiri au fost din nou schimbate, toponimia urbană dovedindu-se încă a odată a fi şi o reflecţie a voinţei politice. Aceste noi nume sunt adoptate de către localnici, după o perioadă de tranziţie, când ei continuă să folosească preponderent, mai ales în situaţii neoficiale, vechile denumiri[12]. Din păcate, după 1989 au fost redenumite şi ultimele străzi care mai păstrau numele de la sfârşitul secolului al XIX (*Drumul Tătarilor* > *Aleea Albina*, *Strada Viilor* > *Aleea Artur Enăşescu*, *Strada Doboşari* > *Aleea Ctin. Iordăchescu* etc.)[13].

Concluzii

Putem vorbi despre tradiţie şi inovaţie atât la nivelul toponimiei rurale, cât şi la nivelul celei urbane. În marea lor majoritate, hodonimele urbane, chiar dacă iniţial au existat ca o continuare a sistemului toponimic popular, rural, treptat, prin implicarea oficialităţilor în procesul de denominaţie, s-au îndepărtat de acesta, astfel încât astăzi doar câteva dintre ele mai amintesc de realităţi geografice, istorice, sociale din zona respectivă. Acum numele de străzi elogiază eroi locali sau naţionali, amintesc de date sau chiar epoci glorioase, de locuri importante pentru istoria naţională, iar unele hodonime trimit la realităţi abstracte. Dominantele caracteristice ale hodonimiei contemporane sunt dispariţia caracterului motivat, utilizarea unor apelative neconforme cu realitatea (*stradă*, *splai*) şi frecvenţa unor sintagme apozitive, uneori foarte lungi, care par să încerce a împiedica procesul de comunicare.

Bibliografie

Arhivele 1939: Arhivele Naţionale Botoşani, Fond Primăria Botoşani, Dosar 21/1939, f. 10–17.

Calvet 1994: Louis-Jean Calvet, *Les voix de la ville. Introduction à la sociolinguistique urbaine*, Paris, Ed. Payot & Rivages.

Ciubotaru 1997: Ştefan Ciubotaru, *Monografia oraşului Botoşani*, Botoşani, Editura Axa.

DLR = *Dicţionarul Academiei Române* (Litera ***S***, ***Slab–spongios***), Bucureşti, Editura Academiei Române, 1992.

DN = Florin Marcu şi Constant Maneca, *Dicţionar de neologisme*, Bucureşti, Editura Academiei, 1986.

Dorion 1972: Henri Dorion, *Presentation* en *Les noms de lieux et le contact des langues*, Québec.

[12] „La choronymie survie à la politique; aussi, des formes qui ont perdu leur ancien caractère officiel survivent, pour ainsi dire, de façon souterraine et demeurent des témoins extrêmement précieux pour l'historien" (Dorion 1972: 5).

[13] www.primariabt.ro/pdf/centralizator_strazi.pdf, consultat la 5 septembrie 2012.

BDD-V2525 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 17:00:52 UTC)

Iacob 2001: Dan Dumitru Iacob, *Denumirea străzilor şi numerotarea caselor din oraşele şi târgurile Moldovei la mijlocul secolului al XIX-lea. Documente*, în „Historia Urbana", t. IX, nr. 1–2.
Ioniţă 1982: Vasile Ioniţă, *Nume de locuri din Banat*, Timişoara, Editura Facla.
Moldovanu 1991: Dragoş Moldovanu, *Introducere* la *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, vol. I, partea 1, Bucureşti, Editura Academiei Române.
Moldovanu 2003: Dragoş Moldovanu, *Toponimia satului Gherăieşti*, în *Gherăieşti, un sat din ţinutul Romanului*, Iaşi, Editura Presa Bună, p. 247–266.
Rezeanu 2003: Adrian Rezeanu, *Toponimie bucureşteană*, Bucureşti, Editura Academiei Române.
Zafiu 2001: Rodica Zafiu, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti.

Surse electronice

http://botosaneanul.ro/stirea-zile/strazi-americane-la-botosani/ (accesat pe 24 aug. 2012).
http://www.ziare.com/social/primaria/un-primar-pdl-din-bacau-a-botezat-strazile-cu-numele-rudelor-sale-1137018 (consultat pe 24.08.2012).
www.primariabt.ro/pdf/centralizator_strazi.pdf (consultat la 5 sept. 2012).
http://www.evenimentul.ro/articol/strazi-cu-denumiri-kilometrice.html (consultat pe 10 sept. 2012).

Tradition and Innovation in Toponymy. Hodonyms

In this paper we aim to analyze Romanian hodonyms (name of roads) from three points of view, following tradition and novelty aspects. On a lexical level, we can observe the replacement of appellations such as *uliţă*, *drum*, *şosea* (street, road, highway) with terms – sometimes neologistic – that often designate objects in a wrong way: *stradă*, *alee*, *splai* (street, alley, bank); eg *stradă* (street) name meaning 'road (paved or asphalted) within a locality' is given to the Romanian villages streets, mostly unpaved or without asphalt. On a syntactic level, there is a trend towards the "simplification" of the names, meaning replacing periphrases or phrases having the genitive determinant with phrases where the determinant is in nominative. Thirdly, we analyze the process of replacing the names of roads, streets etc. which occurs for various reasons. For popular, spontaneous names, changing the importance of the benchmark or of the person that was at the origin of establishing the name of a certain road could determine renaming the road, while hodonyms set by government representatives are chosen very frequently in the last century in a totally arbitrary manner, unrelated to reality on the ground. The new hodonyms commemorate local or national heroes, glorious dates or ages, important places for the national history, while some road names refer to abstract realities. One may talk about tradition and innovation in hodonymy in both rural and urban areas.

BDD-V2525 © 2013 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 17:00:52 UTC)